

tillade mig hermed at anbefale Lovforslaget, saaledes som det nu foreligger indstillet af Udvalget til Vedtagelse.

Madten-Mygdal: Jeg skal begynde med at udtale, at jeg kan stemme for det foreliggende Lovforslag, saaledes som det foreligger ændret fra hele Udvalget, uagtet jeg ikke er ganske sikker paa, at Lovforslaget er et virkelig Fremskridt for Folkehøjskolerne; i hvert Fald er det, dersom det virkelig er et Fremskridt, efter min Mening kun et meget lille Fremskridt, og jeg skal tillade mig med et Par korte Bemærkninger nærmere at behandle denne min Opfattelse. I Udvalgets Betænkning er der anført, hvad vi jo alle vide, at i Fjor var dette høje Ting enigt i at ville bevilge 60,000 Kr. til Landbrugs-skolerne og 60,000 Kr. til trængende Elever paa disse, i alt 120,000 Kr., og saa vidt jeg ved, har der været temmelig Enighed paa dette Punkt fra forskellige Sider. Altsaa, man har forudsat et Tilskud til Landbrugs-skolerne af 120,000 Kr. Men før Provisoriet, i det sidste Finansaar før Provisoriet, 1884—85, var der bevilget et Tilskud til Folkehøjskolerne paa i alt 155,000 Kr. Bøge vi disse 155,000 Kr. til 120,000 bliver det i alt 275,000 Kr. Ved det foreliggende Lovforslag, saaledes som det nu er ændret fra Udvalgets Haand, vil der blive ydet et Tilskud baade til Højskoler og Landbrugs-skoler og til trængende Elever i begge Slags Skoler til et samlet Beløb af i alt 300,000 Kr. Det er altsaa en Fremgang af 25,000 Kr. Naar vi trække de 120,000 Kr. fra, som man er enig i at tillægge Landbrugs-skolerne, er det en Fremgang af 25,000 Kr. for Højskolerens Bedkommende, fra, hvad Beløbet udgjorde før 1ste April 1885. Naar jeg sammenligner dette Resultat med Bevillingerne til Skoler af anden Art, forekommer det mig, at dette Beløb er i højeste Grad tarveligt. Jeg skal oplyse, at ifølge de foreliggende Folketællingslister udgør en Aargang af Landets Ungdom mellem 15 og 20 Aars Alderen omkring ved 40,000, og deraf gaar der 26,500, altsaa mellem 26,000 og 27,000, paa Landet og 13,000 omtrent paa Bjerne og København. Altsaa Ungdommen paa Landet tæller omtrent et dobbelt saa stort Antal som Ungdommen i Bjerne, København iberegnet. Men naar vi saa se paa, hvilken Afgang Bjernes Ungdom have til Undervisningsanstalter, og hvad der er gjort for den almene Undervisning i Bjerne, sammenligner med hvad der er gjort for den almene Undervisning paa Landet, bliver Forholdet forbausende stort. Maa jeg i denne Forbindelse

nævne, at i det sidste Finansaar, vi havde før Provisoriet, Finansaaet 1884—85, blev der ydet til Realskolerne et samlet Beløb af 46,900 Kr. I 1889—90 blev der givet 93,700 Kr., i 1890—91 blev der givet 99,300 Kr., altsaa omtrent 100,000 Kr. Med andre Ord: det Beløb er mere end fordoblet. (Afbrudelse.) Jeg bliver afbrudt med en Bemærkning om, at Realskolerne ogsaa komme Landet til gode, og denne Bemærkning er til Dels rigtig; thi der er i de senere Aar opført adskillige Realskoler paa Landet, ligesom ogsaa Landsbhjungsdommen har Afgang til disse Realskoler, men jeg antager dog, at det høje Ting vil være enigt med mig i, at i Hovedsagen er disse Skoler til Fordel for Købstæderne. — Ved Siden deraf skal jeg nævne, at det sidste Aar før Provisoriet blev der givet et Beløb til tekniske Skoler af 66,000 Kr. Dette Beløb var i 1889—90 vokset til 91,000, og i 1890—91, det sidste Aar, for hvilket der foreligger Statsregnskab, var det vokset til 111,000 Kr. Den samlede Bevilling til Fremme af Industri og Haandværk udgør for Finansaaet 1884—85: 119,000 Kr. i alt, men udgør nu 285,000 Kr., altsaa, den er ogsaa ikke saa lidt mere end fordoblet. Jeg vil gerne være med til at give Bevillinger baade til tekniske Skoler og Realskoler, og jeg nævner ikke disse Summer, fordi jeg i mindste Maade vil være imod, at disse Bevillinger ere voksende; dog forekommer det mig nok, at det kunde være paa Tids, at vi toge lidt Hæb i Sejlene navnlig med Hensyn til Realskoler. Men, som sagt, det er ikke min Hensigt, at jeg dermed vil udtrykke min Misforståelse med, at disse Bevillinger baade til Realskoler og til tekniske Skoler ere voksende. — Ved Siden deraf skal jeg nævne, at til tekniske Skoler blev der i 1885—86 givet 13,000 Kr. til ny Bygninger. Denne Konto er i 1890—91 vokset til 112,300 Kr., altsaa til det 8- eller 9-dobbelte. Det er mig ikke bekendt, at der nogen Sinde er givet en rød Dre af Statskassen til ny Bygninger ved Højskoler noget Steds. — Videns det staar saaledes med Bevillinger til Realskoler og tekniske Skoler foruden mange andre Undervisningsanstalter, som Købstadsbhjungsdommen særlig har Afgang til, er det bekendt nok, at Bevillingen til Højskolerne, hvortil de 26,000 eller 27,000, som udgøre en Aargang af Landbefolkningens Ungdom, særlig ere henbiste, nu er dalet i Stedet for, at den skulde være vokset. Den var i 1884—85 155,000 Kr. Efter nogle Aars Forløb gik den ned til 130,000 Kr. og er nu vokset op til 140,000. Naar nu endelig dette Lov-